

Izobraževalno gradivo na CD-ROM-ih in internetu

Learning materials on CD-ROM and World Wide Web

Snežana Kragelj

Povzetek

Prispevek na kratko predstavlja vlogo založnika v učnem procesu ter merila, ki jih mora založnik upoštevati pri nastajanju učnega gradiva. Predstavlja tudi projekte in njihovo uporabo v učnem procesu, s katerimi založba DZS širi svoj tradicionalni program šolske knjige na elektronske medije in vstopa v medmrežje z obsežnim naborom izobraževalnih vsebin za podporo vzgoji in izobraževanju v informacijski družbi.

<http://fizika.dzs.si>

<http://biologija.dzs.si>

<http://druzboslovje.dzs.si>

<http://pedagogika.dzs.si>

<http://popotovanja.dzs.si>

Abstract

The article presents the role of the publisher in the learning process and the criteria it has to take into consideration while creating the teaching materials. It also presents the learning material on the web and how it can be used in the learning process.

Ključne besede

založništvo, učni proces, priprava učnih gradiv, CD-ROM-i, spletno učno gradivo

Key words

publishing, learning process, designing learning materials, CD-ROM-s, WWW learning materials

Uvod

Založniki se pri pripravi učnega gradiva, tako kot drugi udeleženci učnega procesa, nenehno prilagajamo spremembam okolja v katerem živimo in delujemo. Hitre družbene in gospodarske spremembe zahtevajo tudi od posameznika predvsem sposobnost odzivati se na te spremembe, biti kritičen do njih ter sprejemati vedno nove odločitve. Temeljna naloga šolskega sistema je zato ta, da posamezniku razvije te sposobnosti, kot tudi fleksibilnost, dinamičnost in ustvarjalnost, utrdi samopodobo, uri komunikacijske veščine, nauči posameznika učiti se ter ga informacijsko opismeniti.

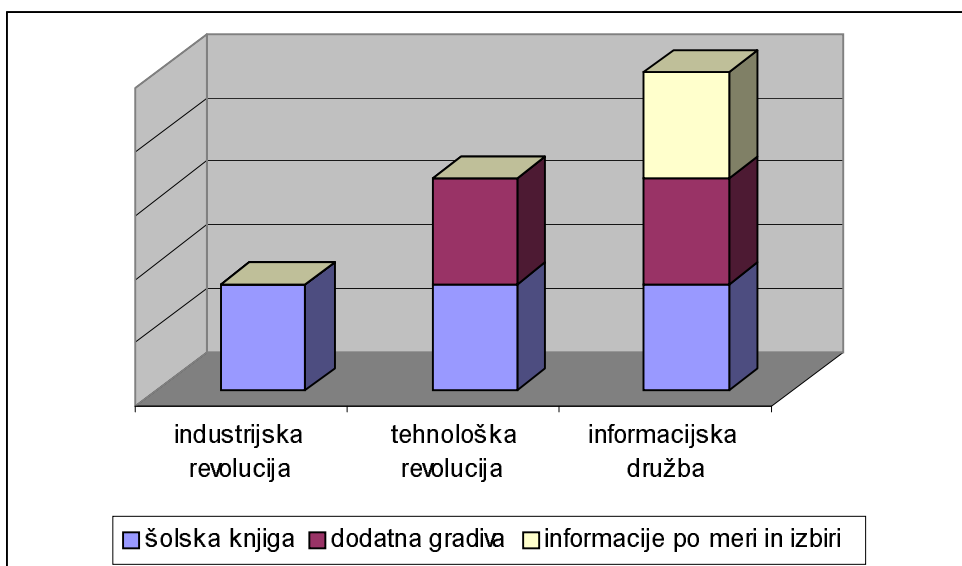
Tako založniki pri pripravi učnega gradiva sledimo:

- konceptu kurikuluma in zahtevam učnega načrta,
- značilnostim učnega procesa, v katerem bo gradivo uporabljeno,
- karakteristikam medijev, na katerih so gradiva izdana,

- spoznanjem znanosti,
- inovacijam iz vzgojno–izobraževalne prakse ter
- didaktičnim zahtevam, ki izhajajo iz imperativov, ki jih pred posameznika postavlja družba.

Zato da pri uporabniku razvijemo čim več teh spretnosti, pa založniki v učnem gradivu uporabljamo različne modele: izkustveno učenje, učenje z odkrivanjem, reševanje problemov, raziskovalne postopke ter ponujamo različne vire informacij in različna orodja za iskanje teh informacij.

Kot se družbene zahteve spreminjaj, se spreminja tudi vloga učnega gradiva in s tem vloga založnika v vzgojno–izobraževalnem procesu.

Slika 1: Obdobja družbenih sprememb in tipi učnega gradiva

Tako je danes vloga izobraževalnega založništva večplastna:

- pripravljamo učno gradivo, ki ustreza učnim načrtom,
- pripravljamo dodatno, obučbeniško gradivo,
- pripravljamo vsebine, ki presegajo meje učnega načrta,
- pripravljamo orodja, ki omogočajo integracijo različnih informacij z različnih predmetnih področij z namenom, da učno okolje maksimiziramo in tako zadovoljimo čim večji obseg izobraževalnih potreb uporabnika.

Projekti na CD-ROM-ih in spletu

Zato danes v založbi DZS v sklopu projekta *Izobraževanje po meri in izbiri* širimo klasični program šolske knjige z gradivom, ki presega zahteve učnega načrta. Gradivo na CD-ROM-ih in spletnih straneh je namenjeno tako učencem pri izbiri novih vsebin,

integriranju, utrjevanju in uporabi znanja kot tudi učiteljem pri pripravi učnih ur, vizualizaciji, utrjevanju, ocenjevanju in preizkušanju znanja.

Letos smo multimedijško gradivo izdano na CD-ROM-ih, dopolnili s spletnim gradivom in odprli izobraževalne portale za fiziko, biologijo, družboslovje in pedagogiko.

Vsebine na elektronskih medijih prilagajamo tako didaktičnim zahtevam kot tudi psihološkim značilnostim posameznika, kar pomeni, da pri pripravi izobraževalne vsebine kot tudi programskih orodij upoštevamo značilnosti učnega procesa, ki poteka prek računalnika, učne karakteristike uporabnikov ter značilnosti medija.

Gradivo prirejamo za samostojno učenje in posamezne dele vsebine oziroma znanstvena spoznanja sistematično urejamo v učne enote. Te učne enote ustrezajo zahtevam učnega načrta tako, da lahko naše gradivo uporabljajo učenci za dodatno učenje doma, za osvežitev in ponavljanje snovi kot tudi tisti, ki iščejo izključno in samo določeno informacijo. Tisti, ki želijo, pa lahko svoje znanje s pomočjo kvizov tudi preverijo.

Spletno gradivo je uporabno tudi za učitelje, saj jih lahko kadarkoli in kakorkoli vključijo v učno uro. Npr. tako, da:

- spodbujajo samostojnost pri učenju in določeno snov učenci sami predelajo, v šoli pa se pogovorijo o morebitnih težavah, ki so jih imeli pri učenju,
- vključijo v posamezne dele ure: uvajanje, ponavljanje, razlago.

Uporaba gradiva omogoča tudi individualizacijo, in sicer po:

- času,
- času obdelave.

Ravno tako povečuje samostojnost pri delu in motivacijo za učenje, ker učenci s pomočjo "kvizerjev" pridobijo takojšnjo povratno informacijo o svojem znanju.

Gradivo, ki ga trenutno najdemo na teh spletnih naslovih, je začetek in le del večjega sistema, ki ne zajema samo gradiva temveč ponuja uporabniku vodenje, spremljanje, komunikacijo ...

Najdete jih na naslovih:

<http://fizika.dzs.si>

<http://biologija.dzs.si>

<http://druzboslovje.dzs.si>

<http://pedagogika.dzs.si>

<http://popotovanja.dzs.si>

Avtorica

Snežana Kragelj je zaposlena v založbi DZS, multimedijški skupini Izobraževalnega založništva. Ureja projekte, ki jih v izobraževalnem založništvu izdajajo na CD-ROM-ih in internetu.

snezana.kragelj@dzs.si

The Author

Snežana Kragelj is a editor at Educational Publishing Division of DZS Inc. She is in charge of educational multimedia projects.
snezana.kragelj@dzs.si